

<< Επιστροφή

Απόφαση **287 / 2014** (ΣΤ, ΠΟΙΝΙΚΕΣ)

Αριθμός 287/2014

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΣΤ' ΠΟΙΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές: Γρηγόριο Κουτσόπουλο, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Νικόλαο Κωνσταντόπουλο, Κωνσταντίνο Φράγκο - Εισηγητή, Μαρία Βασιλάκη και Χρυσούλα Παρασκευά, Αρεοπαγίτες.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του στις 28 Ιανουαρίου 2014, με την παρουσία του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου Αθανασίου Κατσιρώδη (γιατί κωλύεται η Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου) και του Γραμματέως Χαράλαμπου Αθανασίου, για να δικάσει τις αιτήσεις των αναιρεσιόντων-κατηγορουμένων: 1. Α. Α. Μ. ή Μ. του Ο., κατοίκου ..., 2. Α. Β. του Μ., κατοίκου ... και 3. Η. Φ. του Δ., κατοίκου ..., που άπαντες εκπροσωπήθηκαν από τον πληρεξούσιο δικηγόρο τους Ευάγγελο Ζαμπίτη, για αναίρεση της υπ' αριθμ. 2444-2445/2012 αποφάσεως του Πενταμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης.

Το Πενταμελές Εφετείο Θεσσαλονίκης, με την ως άνω απόφασή του διέταξε όσα λεπτομερώς αναφέρονται σ' αυτή, και οι αναιρεσιόντες-κατηγορούμενοι ζητούν την αναίρεση αυτής, για τους λόγους που αναφέρονται: 1) στην από 10 Δεκεμβρίου 2012 αίτηση αναίρέσεως του Α. Μ., 2) στην από 7 Δεκεμβρίου 2012 αίτηση αναίρέσεως του Α. Β. και στους από 29 Αυγούστου 2013 προσθέτους λόγους αυτής και 3) στην από 7 Δεκεμβρίου 2012 αίτηση αναίρέσεως του Η. Φ. και στους από 29 Αυγούστου 2013 προσθέτους λόγους αυτής, οι οποίες καταχωρίστηκαν στο οικείο πινάκιο με τον αριθμό 310/2013.

Αφού άκουσε

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο των αναιρεσιόντων, που ζήτησε όσα αναφέρονται στα σχετικά πρακτικά και τον Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, που πρότείνει: 1) να γίνει δεκτή η αίτηση αναίρέσεως του αναιρεσιόντα Η. Φ. και να παύσει οριστικά η ποινική δίωξη εναντίον του, λόγω παραγραφής, 2) να απορριφθεί η αίτηση αναίρέσεως του αναιρεσιόντος Α. Μ. και 3) να απορριφθεί η αίτηση αναίρέσεως του αναιρεσιόντος Α. Β. και οι πρόσθετοι λόγοι αυτής.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Κατά τη διάταξη του άρθρου 340 παρ.1 του ΚΠΔ, ορίζεται ότι "ο κατηγορούμενος οφείλει να εμφανίζεται αυτοπροσώπως στο ακροατήριο κατά τη συζήτηση, μπορεί να διορίζει δικηγόρο ως συνήγορο για την υπεράσπισή του". Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι ο κατηγορούμενος έχει δικαίωμα από το νόμο να διορίζει δικηγόρο ως συνήγορο για την υπεράσπισή του. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 3 στοιχ. γ' της ΕΣΔΑ, ο κατηγορούμενος έχει δικαίωμα "όπως αναθέσει την υπεράσπισή του σε συνήγορο της εκλογής του", και σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 3 στοιχ. δ' ΔΣ/ΑΠΔ "ο κατηγορούμενος έχει δικαίωμα να υπερασπισθεί τον εαυτό του με τη βοήθεια συνηγόρου της απόλυτης και ελεύθερης επιλογής του". Οι διεθνείς αυτές συμβάσεις, κυρωθείσες με νόμο, αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του εσωτερικού ελληνικού δικαίου και κατά το άρθρο 28 παρ. 1, εδ. α' του Συντάγματος υπερισχύουν κάθε αντίθετης διάταξης νόμου. Ο κατηγορούμενος δικαιούται, κατά το άρθρο 96 παρ.1 του ΚΠΔ να διορίζει στο ακροατήριο μέχρι τρεις δικηγόρους ως συνηγόρους αυτού, για να τον αντιπροσωπεύουν ή να συμπαρίστανται στην ποινική διαδικασία, ανεξάρτητα από τη φύση, το είδος και τη σοβαρότητα της ποινικής υπόθεσης, ήτοι μπορεί να

διορίσει αν το επιθυμεί έναν έως και τρεις συνηγόρους ακόμα και στο Μονομελές Πλημμελειοδικείο. Δικαιούται όμως, να παραστεί και μόνος χωρίς συνήγορο, εκτός αν κατηγορείται για κακουρηματική πράξη, οπότε διορίζεται συνήγορός του υποχρεωτικά από το δικαστήριο. Σημαντική πρακτική συνέπεια του ως άνω δικαιώματος επιλογής συνηγόρου είναι, ότι δικαιούται να ζητήσει α) να κρατηθεί ή διακοπεί η υπόθεσή του, όταν συντρέχει προσωρινό κώλυμα του δικηγόρου του να εμφανισθεί και β) να αναβληθεί η υπόθεσή του για σημαντικά αίτια, που συνιστά και η απουσία του συνηγόρου του, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση του αριθμητικού περιορισμού των αναβολών της δίκης, κατά το άρθρο 349 ΚΠΔ. Περαιτέρω, στην περίπτωση μόνον αυτεπάγγελτου διορισμού από το δικαστήριο, επί κακουρημάτων και όχι επί πλημμελημάτων, μπορεί να διορισθεί ένας συνήγορος κοινός για περισσότερους κατηγορουμένους, εάν κατά την κρίση του διευθύνοντος πρόκειται για την ίδια ή συναφή κατηγορία και δεν έχουν οι συγκατηγορούμενοι αντικρουόμενα συμφέροντα, ιδία αν αποδέχονται τούτο οι συγκατηγορούμενοι αυτοί (ΑΠ 495/2013). Εάν το δικαστήριο απαιτήσει επίκληση ή και απόδειξη κάποιου λόγου ανώτερης βίας ή ανυπερέβλητου κωλύματος αυτοπρόσωπης εμφάνισης, ή για οποιοδήποτε λόγο απορρίψει το αίτημα του κατηγορουμένου να τον εκπροσωπήσει συγκεκριμένος δικηγόρος, επέρχεται απόλυτη ακυρότητα της διαδικασίας κατά το άρθρο 171 παρ. 1 στοιχ. δ' του ΚΠΔ. Για την εκπροσώπηση αυτή δια δικηγόρου, δεν απαιτείται πλέον, δηλαδή μετά την κατάργηση της παρ. 3 του άρθρου 501 ΚΠΔ με το άρθρο 48 παρ. 2 του ν. 3160/2003 και την τροποποίηση της παρ. 1 του ίδιου άρθρου με το άρθρο 48 παρ. 1 του ίδιου νόμου και ακόμη την αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 340 ΚΠΔ με το ν. 3346/2005, οποιαδήποτε απόφαση του δικαστηρίου, επομένως και πρόταση του Εισαγγελέως για την εκπροσώπηση του εκκαλούντος από το συνήγορό του, αφού τούτο πλέον δεν ανάγεται στην κρίση του δικαστηρίου(ΑΠ 1328/2006).

Στην προκειμένη περίπτωση, από τα πρακτικά της προσβαλλόμενης με αρ. 2444,2445/2012 αποφάσεως του Πενταμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης προκύπτει ότι στο ακροατήριο εμφανίστηκαν οι δύο εκκαλούντες κατηγορούμενοι, Α. Μ. και Α. Β., οι οποίοι δήλωσαν ότι διορίζουν ως συνηγόρους υπερασπίσεώς τους, τους παρόντες στο ακροατήριο δικηγόρους Θεσσαλονίκης Γ. Γαβριηλίδη και Θ. Τσιντεμίδη αντιστοίχως, οι οποίοι και αποδέχθηκαν τον διορισμό τους, ενώ επιπλέον ο τρίτος κατηγορούμενος Α. Β., δικηγόρος, δήλωσε ότι "προτίθεται να παρασταθεί ως εκπρόσωπος και συνήγορος υπεράσπισης του απόντος δευτέρου συγκατηγορουμένου του Η. Φ., σύμφωνα με την από 14-11-2012 έγγραφη εξουσιοδότηση του τελευταίου, την οποία προσκόμισε και ο Πρόεδρος ανέγνωσε, δημόσια στο ακροατήριο. Η εισαγγελέας της έδρας πρότεινε στη συνέχεια να μην γίνει δεκτή η εκπροσώπηση του δευτέρου εκκαλούντος - κατηγορουμένου από τον τρίτο συγκατηγορούμενό του, επειδή δεν είναι επιτρεπτό, στο ίδιο πρόσωπο να συνυπάρχει η ιδιότητα τόσο του κατηγορουμένου, όσο και του συνηγόρου υπεράσπισης κάποιου εκ των κατηγορουμένων. Ο τρίτος κατηγορούμενος ζήτησε να γίνει δεκτή η άνω εκπροσώπηση του απόντος κατηγορουμένου από τον ίδιο, καθώς δεν υπάρχουν αντικρουόμενα συμφέροντα, αλλά το δικαστήριο, ομόφωνα, απέρριψε το αίτημα εκπροσωπήσεως του απόντος κατηγορουμένου Η. Φ. δια του διορισθέντος με εξουσιοδότηση δικηγόρου - τρίτου συγκατηγορουμένου του Α. Β., με αιτιολογία ότι "το δικαστήριο δεν δέχεται την εκπροσώπηση του απολιπομένου κατηγορουμένου από τον συγκατηγορούμενό του δικηγόρο Α. Β., διότι δεν είναι επιτρεπτό, στο ίδιο πρόσωπο να συνυπάρχει η ιδιότητα τόσο του κατηγορουμένου, όσο και του συνηγόρου υπεράσπισης κάποιου εκ των συγκατηγορουμένων" και στη συνέχεια το δικαστήριο διέταξε την εκδίκαση κατά του απόντος δευτέρου κατηγορουμένου υπόθεση, θεωρώντας αυτόν παρόντα, λόγω μετ' αναβολή δικασίμου, κατόπιν αιτήματος ως αγγέλου της συζύγου του και νόμιμης κλητεύσεώς του για τη δικάσιμο αυτή και έτσι εκδόθηκε εναντίον του εν λόγω κατηγορουμένου Η. Φ. η προσβαλλόμενη καταδικαστική απόφαση, θεωρουμένου τούτου ωςάν να ήταν παρών, χωρίς την παρουσία και εκπροσώπησή του από πληρεξούσιο συνήγορο, που διόρισε νομότυπα κατά τα παραπάνω. Ενώπιον του ανωτέρω

Πενταμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης κατά την ανωτέρω δικάσιμο της 15-11-2012, εισήχθη η υπόθεση, κατόπιν εφέσεων των τριών καταδικασθέντων συγκατηγορουμένων, καταδικασθέντες, οι πρώτος και δεύτερος ως φυσικοί αυτουργοί ψευδορκίας μάρτυρος σε ποινική δίκη, με ηθική αυτουργία του τρίτου εκκαλούντος κατηγορουμένου, που είχε και δικηγορική ιδιότητα. Ο εν λόγω τρίτος κατηγορούμενος δικηγόρος Α. Β., σύμφωνα με την πρωτοβάθμια καταδικαστική με αρ. 2830/2010 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης, φερόμενος και καταδικασθείς ως ηθικός αυτουργός των λοιπών δύο, παρεκτός του ότι είχαν έννομο συμφέρον να αθωωθεί και ο απολιπόμενος φυσικός αυτουργός και σε καμία περίπτωση δεν είχαν αντίθετα ή αντικρουόμενα συμφέροντα από την έκβαση της δίκης όσον αφορά τον απολιπόμενο συγκατηγορούμενο, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, ο απολιπόμενος κατηγορούμενος Η. Φ. είχε σε κάθε περίπτωση δικαίωμα, από το νόμο (άρθρο 340 παρ.1 του ΚΠΔ), από το άρθρο 6 παρ. 3 στοιχ. γ' της ΕΣΔΑ και από το άρθρο 14 παρ. 3 στοιχ. δ' του ΔΣ/ΑΠΔ, που έχουν υπερνομοθετική ισχύ κατά το άρ. 28 παρ. 1 του Συντάγματος, να απουσιάζει από την ποινική αυτή δίκη και να διορίσει όπως και διόρισε νομότυπα με εξουσιοδότηση, που παραδόθηκε στο δικαστήριο, ως συνήγορο για την υπεράσπισή του οποιοδήποτε δικηγόρο επιθυμούσε, όπως τον τρίτο συγκατηγορούμενό του Α. Β., συνήγορο της απόλυτης και ελεύθερης επιλογής του. Επομένως, με το να μην επιτραπεί από το δικαστήριο, η παράσταση του εν λόγω νόμιμα εξουσιοδοτημένου δικηγόρου, για λογαριασμό του απολιπομένου δευτέρου κατηγορουμένου Η. Φ., που ζήτησε και αποδεχόταν το διορισμό του, παραβιάστηκε το ανωτέρω προστατευόμενο, συστατικό της δίκαιης δίκης δικαίωμα του κατηγορουμένου Η. Φ. για εκπροσώπησή του και ακρόασή του στην ποινική δίκη, από το δικηγόρο της επιλογής του και επήλθεν απόλυτη ακυρότητα της διαδικασίας ως προς αυτόν, που στη συνέχεια δικάστηκε, ωσάν να ήταν παρών, και καθ' υπέρβαση εξουσίας προχώρησε το δικαστήριο τη δίκη και τον καταδίκασε για την πράξη της ψευδορκίας μάρτυρα, χωρίς υπερασπιστή δικηγόρο και είναι βάσιμος ο από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Α' και Η' του ΚΠΔ προβαλλόμενος συναφής λόγος αναιρέσεως του αναιρεσειόντος αυτού Η. Φ..

Συνεπώς πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση του αναιρεσειόντος Η. Φ., μετά των από 29-8-2013 προσθέτων λόγων αυτής και να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση εν μέρει, ως προς τις διατάξεις της που αφορούν την καταδίκη αυτού για ψευδορκία μάρτυρος και την ποινή που του επιβλήθηκε για την πράξη αυτή.

Περαιτέρω, αφού αναιρείται εν μέρει η προσβαλλόμενη απόφαση για την ψευδορκία μάρτυρος που ο αναιρεσειών καταδικάστηκε και ενόψει του ότι η πράξη αυτή, τελέστηκε στις 30-3-2005, παρήλθε έκτοτε μέχρι τη συζήτηση της κρινόμενης αιτήσεως αναιρέσεως (28-1-2014) χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της οκταετίας (5 + 3), έπεται ότι το αξιόποινο της ανωτέρω πλημμεληματικής πράξεως εξαλείφθηκε δια παραγραφής και πρέπει να παύσει οριστικά η σε βάρος του αναιρεσειόντος Η. Φ. ασκηθείσα ποινική δίωξη, όπως στο διατακτικό (άρθρα 111, 112, 113, ΠΚ, 370 εδ. β' και 511 γ' ΚΠΔ). Όσον αφορά όμως, τους λοιπούς δύο αναιρεσειόντες, τον πρώτο φυσικό αυτουργό ψευδορκίας μάρτυρος και τον τρίτο ηθικό αυτουργό, στην ψευδορκία του πρώτου αλλά και του δευτέρου αναιρεσειόντος Η. Φ., δε θα λειτουργήσει το προβλεπόμενο από το άρθρου 469 ΚΠΔ επεκτατικό αποτέλεσμα και δεν θα ωφελήσει αυτούς, διότι ο ανωτέρω λόγος, για τον οποίον αναιρείται η απόφαση για τον παραπάνω φυσικό αυτουργό ψευδορκίας μάρτυρος Η. Φ., αρμόζει αποκλειστικά στο πρόσωπο του δευτέρου αυτού αναιρεσειόντος. 2. Από τη διάταξη του άρθρου 224 παρ.1, 2 του ΠΚ, που ορίζει ότι "όποιος ως διάδικος σε πολιτική δίκη δίνει εν γνώση του ψευδή όρκο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος ενόρκως ως μάρτυρας ενώπιον αρχής αρμόδιας να ενεργεί ένορκη εξέταση ή αναφέρεται στον όρκο που έχει δώσει, καταθέτει εν γνώσει του ψέμματα ή αρνείται ή αποκρύπτει την αλήθεια", προκύπτει ότι για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της ψευδορκίας μάρτυρος, το οποίο είναι διαζευκτικώς (ή υπαλλακτικώς) μικτό πραγματώνεται με πλείονες τρόπους στην ίδια κατάσταση (θετική ψευδής

κατάθεση, απόκρυψη, άρνηση), μπορεί δηλαδή να συντελεσθεί είτε με καθένα ξεχωριστά από τους στην άνω διάταξη οριζόμενους τρόπους, είτε και με όλους μαζί οι οποίοι μπορεί να συντρέχουν, γιατί αποτελούν εκφάνσεις της ίδιας εγκληματικής δράσεως, απαιτείται αφενός ο μάρτυρας να καταθέσει ενόρκως ενώπιον αρμοδίας αρχής ψευδή γεγονότα και όχι κρίσεις και αφετέρου ο μάρτυρας να γνωρίζει την αναλήθεια των γεγονότων αυτών, είναι δε αδιάφορος ο σκοπός που επεδίωκε ή αν θα μπορούσε να επέλθει βλάβη ή όφελος από την ψευδορκία αυτή. Επίσης, κατά τη διάταξη του άρθρου 46 παρ.1 περ. α του ΠΚ, "με την ποινή του αυτουργού τιμωρείται και όποιος με πρόθεση προκάλεσε σε άλλον την απόφαση να εκτελέσει την άδικη πράξη που διέπραξε". Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι για την ύπαρξη ηθικής αυτουργίας, απαιτείται αντικειμενικώς μεν πρόκληση και παραγωγή στον άλλον της αποφάσεως για τη διάπραξη ορισμένου εγκλήματος που μπορεί να γίνει με οποιοδήποτε τρόπο, όπως με προτροπές και παρακλήσεις, που έγιναν με πίεση, πειθώ ή φορτικότητα, υποκειμενικά δε δόλος που συνίσταται στη γνώση και τη θέληση των στοιχείων της πράξεως. Για τη θεμελίωση των εγκλημάτων της ψευδορκίας μάρτυρα και της κατ' άρθρο 46 ΠΚ ηθικής αυτουργίας σε ψευδορκία, απαιτείται και άμεσος δόλος. Ειδικά, όταν για τη θεμελίωση της υποκειμενικής υποστάσεως του εγκλήματος ο νόμος απαιτεί να έχει τελεστεί η πράξη εν γνώσει ορισμένου περιστατικού (άμεσος δόλος) ή με σκοπό επελεύσεως ορισμένου εγκληματικού αποτελέσματος (υπερχειλής δόλος), η ύπαρξη τέτοιου δόλου πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς με παράθεση περιστατικών που δικαιολογούν τη γνώση αυτή ή το σκοπό επελεύσεως του εγκληματικού αποτελέσματος, αλλιώς υπάρχει έλλειψη αιτιολογίας, ως προς την ύπαρξη του στοιχείου αυτού και πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση. Έτσι, για το αξιόποιο των πράξεων της ψευδορκίας μάρτυρος και της ηθικής αυτουργίας σε αυτή, απαιτούνται και ορισμένα πρόσθετα στοιχεία, όπως η γνώση ορισμένου περιστατικού, ή ο σκοπός επελεύσεως ορισμένου πρόσθετου αποτελέσματος, η αιτιολογία πρέπει να εκτείνεται και στη γνώση αυτή και στον πρόσθετο σκοπό, με παράθεση των περιστατικών που δικαιολογούν τόσο την γνώση, όσο και το σκοπό, διαφορετικά η απόφαση στερείται ειδικής και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας. Υπάρχει, όμως, και στις περιπτώσεις αυτές η εν λόγω αιτιολογία, όταν, σύμφωνα με τις παραδοχές της αποφάσεως, ο σχετικός με το ψευδές γεγονός ισχυρισμός του δράστη θεμελιώνεται σε προσωπική πεποίθηση ή αντίληψη του ίδιου ή σε δική του πράξη ή παράλειψη, οπότε είναι αυτονόητη η σχετική γνώση του χωρίς να απαιτείται παράθεση άλλων, σχετικών με την γνώση, περιστατικών.

Εξάλλου, η καταδικαστική απόφαση, έχει την απαιτούμενη κατά τα άρθρα 93 παρ. 3 του Συντάγματος και 139 του ΚΠΔ, ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, η έλλειψη της οποίας ιδρύει τον από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' του ίδιου Κώδικα λόγο αναιρέσεως, όταν αναφέρονται σ' αυτή με σαφήνεια, πληρότητα και χωρίς αντιφάσεις ή λογικά κενά, τα πραγματικά περιστατικά που προέκυψαν από την αποδεικτική διαδικασία, στα οποία στηρίχτηκε η κρίση του δικαστηρίου για τη συνδρομή των αντικειμενικών και υποκειμενικών στοιχείων του εγκλήματος, οι αποδείξεις που τα θεμελιώνουν και οι νομικές σκέψεις υπαγωγής των περιστατικών αυτών στην εφαρμοσθείσα ουσιαστική ποινική διάταξη. Για την ύπαρξη τέτοιας αιτιολογίας είναι παραδεκτή η αλληλοσυμπλήρωση του αιτιολογικού της αποφάσεως με το διατακτικό της, που αποτελούν ενιαίο σύνολο. Η ύπαρξη του δόλου, δεν είναι κατ' αρχή αναγκαίο να αιτιολογείται ιδιαίτερα, γιατί ο δόλος ενυπάρχει στη θέληση παραγωγής των περιστατικών που συγκροτούν την αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος και προκύπτει από τις ειδικότερες συνθήκες τελέσεώς του, διαλαμβάνεται δε περί αυτού (δόλου) αιτιολογία, στην κύρια αιτιολογία για την ενοχή. Όταν όμως για το αξιόποιο της πράξεως απαιτούνται, εκτός από τα περιστατικά που απαρτίζουν κατά νόμο την έννοια αυτής και ορισμένα πρόσθετα στοιχεία, όπως η τέλεση της πράξεως εν γνώση ορισμένων περιστατικών, άμεσος δηλαδή δόλος από μέρους του υπαιτίου, όπως και στο έγκλημα της ψευδορκίας, η αιτιολογία πρέπει να εκτείνεται και στη γνώση αυτή, με παράθεση των περιστατικών που τη δικαιολογούν.

Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη με αρ. 2444,2445/2012 απόφαση του Πενταμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης, οι τρεις αναιρεσιόντες κηρύχθηκαν, σε δεύτερο βαθμό, ένοχοι αυτουργίας σε ψευδορκία μάρτυρα οι Α. Μ. και Η. Φ. και ηθικής αυτουργίας σε ψευδορκία των άνω δύο μαρτύρων ο Α. Β.. Στην αιτιολογία της αποφάσεως αυτής, δέχθηκε το Εφετείο, κατά την αναιρετικά ανέλεγκτη περί τα πράγματα κρίση του, ότι από τα μνημονευόμενα, κατά το είδος τους, αποδεικτικά μέσα αποδείχθηκαν τα ακόλουθα, κατά πιστή μεταφορά, πραγματικά περιστατικά:

"Από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων της κατηγορίας και της υπεράσπισης, που εξετάστηκαν νομότυπα στο ακροατήριο του Δικαστηρίου και περιέχονται στα πρακτικά της παρούσης αποφάσεως, από την ανάγνωση των πρακτικών της εκκαλουμένης υπ' αριθ. 2830/2010 αποφάσεως του Α' Τριμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης, όπως επίσης και όλων ανεξαιρέτως των εγγράφων του κατηγορητηρίου, καθώς και των νομίμως προσκομιζομένων και επικαλουμένων εγγράφων, που λεπτομερώς, αναφέρονται στα πρακτικά της δημόσιας συνεδριάσεως του παρόντος Δικαστηρίου και τα οποία βρίσκονται στη δικογραφία, σε συνδυασμό με την απολογία των παρόντων κατηγορουμένων, καθώς και από την όλη, εν γένει, αποδεικτική διαδικασία, αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ο τρίτος κατηγορούμενος Α. Β., Δικηγόρος του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, στις 30-3-2005 δικαζόταν ενώπιον του Τριμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης, μετά από έγκληση σε βάρος του της Α. Π., για υπεξαίρεση και απάτη. Συγκεκριμένα, η κατηγορία, όσον αφορά την υπεξαίρεση, συνίστατο στο ότι ο εν λόγω κατηγορούμενος, ενώ ως δικηγόρος της εγκαλούσας την είχε εκπροσωπήσει στην εκδίκαση ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης αγωγής της κατά του Σ. Σ. για αποζημίωση, συνεπεία αδικοπραξίας σε βάρος της από τροχαίο ατύχημα και είχε εισπράξει για λογαριασμό της, από τον αντίδικο της το ποσό των 504.205 δραχμών, που είχε υπέρ αυτής επιδικάσει το ανωτέρω δικαστήριο με την με αριθμό 15296/1997 απόφαση του, αυτός (τρίτος κατηγορούμενος) είχε παρακρατήσει και ιδιοποιηθεί το ποσό αυτό και δεν το απέδωσε στην εγκαλούσα. Ο τρίτος κατηγορούμενος, Α. Β., ισχυρίσθηκε στην δίκη εκείνη ότι είχε συμφωνήσει με την εγκαλούσα να παρακρατήσει το εν λόγω ποσό κατά ένα τμήμα ως μέρος της αμοιβής του και κατά το άλλο λόγω δανείου και δεν το ιδιοποιήθηκε παρανόμως. Η εγκαλούσα προς απόδειξη των ισχυρισμών της και ειδικότερα προς απόδειξη της θέσεως της ότι ο κατηγορούμενος είχε προκαταβολικά εισπράξει ως αμοιβή του από αυτήν το ποσό των 350.000 δραχμών προσκόμισε στο δικαστήριο την από 30-9-2003 απόδειξη του κατηγορουμένου με το περιεχόμενο που αναφέρεται στο διατακτικό. Ο ως άνω κατηγορούμενος, ενώ ο ίδιος κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας με την Ι. Κ., συγγενή της εγκαλούσας που ενεργούσε για λογαριασμό της, είχε συντάξει την απόδειξη αυτή με το προαναφερόμενο περιεχόμενο και αφού είχε θέσει την επαγγελματική του σφραγίδα και την είχε υπογράψει, την είχε αφήσει κάτω από την είσοδο της οικοδομής όπου κατοικούσαν, τόσο η εγκαλούσα, όσο και η ως άνω συγγενής της, ισχυρίσθηκε για να ανατρέψει την σε βάρος του κατηγορία για υπεξαίρεση ότι αυτός απέστειλε την απόδειξη κενή περιεχομένου με τους δύο άλλους κατηγορουμένους στην οικία της ως άνω Ι. Κ. και ότι το περιεχόμενο της ως προς τα ποσά ήταν πλαστογραφημένο, αφού είχε συμπληρωθεί χωρίς καμιά δική του εντολή ή συναίνεση. Στη δίκη εκείνη ως μάρτυρες υπερασπίσεως του τρίτου κατηγορουμένου είχαν καταθέσει οι δύο πρώτοι κατηγορούμενοι, οι οποίοι κατέθεσαν, σχετικά με την εν λόγω απόδειξη, όσα λεπτομερώς αναφέρονται στο διατακτικό, που είναι σύμφωνα με την προαναφερομένη θέση του τρίτου κατηγορουμένου ως προς το περιεχόμενο της απόδειξης και την παράδοση της στην οικία της εγκαλούσας και της ως άνω συγγενούς της. Οι δύο πρώτοι κατηγορούμενοι κατέθεσαν όσα αναφέρονται στο διατακτικό, τα οποία είναι ψευδή, αφού, όπως προαναφέρθηκε, την απόδειξη είχε εξ ολοκλήρου συντάξει και υπογράψει ο τρίτος κατηγορούμενος και την είχε ο ίδιος αφήσει στην προαναφερόμενη κατοικία της εγκαλούσας, οι ίδιοι δε κατηγορούμενοι (πρώτος και δεύτερος) γνώριζαν ότι αυτά που κατέθεσαν

ήταν ψευδή, αφού ούτε η απόδειξη συντάχθηκε ενώπιον τους ούτε αυτοί την παρέδωσαν στην εγκαλούσα κατ' εντολή του τρίτου κατηγορουμένου, όπως αναφέρουν στις καταθέσεις τους. Τα όσα ψευδή κατέθεσαν οι δύο πρώτοι κατηγορούμενοι τα κατέθεσαν ύστερα από προτροπές και παραινήσεις του τρίτου κατηγορουμένου, με τον οποίο συνδέονται με σχέση φιλίας, προκειμένου να τον βοηθήσουν να εξέλθει από τη δύσκολη θέση στην οποία είχε περιέλθει ως κατηγορούμενος για υπεξαίρεση. Περαιτέρω από τα ίδια ως άνω αποδεικτικά μέσα αποδείχθηκε ότι οι κατηγορούμενοι από της τελέσεως της ανωτέρω πράξεως μέχρι σήμερα, επί σχετικά δηλαδή μακρό χρονικό διάστημα συμπεριφέρθηκαν καλά, αφού δεν καταδικάστηκαν για κάποια αξιόποινη πράξη και γενικώς δεν επέδειξαν κάποιας μορφής παραβατική συμπεριφορά. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω πρέπει να κηρυχθούν ένοχοι, να τους αναγνωρισθεί όμως το ελαφρυντικό του άρθρου 84 παρ. 2ε' του Π.Κ.". Ακολούθως, το άνω δευτεροβάθμιο δικαστήριο, κήρυξε τους αναιρεσειόντες κατηγορούμενους ενόχους κατὰ πλειοψηφία (5-1) και τους καταδίκασε σε ποινή φυλακίσεως οκτώ μηνών τον καθένα με τριετή αναστολή και δη ως υπαίτιους του ότι: "... την 30/3/2005, ενώ εξετάζονταν ενόρκως ως μάρτυρας ενώπιον αρχής αρμόδιας να ενεργεί ένορκη εξέταση, κατέθεσε εν γνώσει του ψέματα και συγκεκριμένα, ενώ εξετάζονταν ενόρκως ως μάρτυρας ενώπιον του Τριμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης (ενώπιον του οποίου εκδικαζόταν υπόθεση με κατηγορούμενο τον Α. Β. -τρίτο κατηγορούμενο- για τις πράξεις της υπεξαίρεσης και της απάτης κατ' εξακολούθηση, που φέρεται ότι είχαν τελεσθεί στη Θεσσαλονίκη σε βάρος της Α. Π. την 24/1/1999, την 10/6/2000 και την 24/1/2001, πράξεις για τις οποίες εν τέλει κηρύχθηκε ένοχος δυνάμει της υπ' αριθμ. 1233/2005 απόφασης του ως άνω Δικαστηρίου και του επεβλήθη συνολική ποινή φυλάκισης δύο ετών), ερωτηθείς από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου, κατέθεσε τα εξής σχετικά με την κατηγορία και ειδικότερα με την από 30/9/2003 απόδειξη είσπραξης ποσού 350.000 δραχμών που φέρεται να εξέδωσε ο Α. Β.. Ο Η. Φ. κατέθεσε τα ακόλουθα: "Τον Σεπτέμβριο είχα μία υπόθεση αγοραπωλησίας στον Ρ. Ήταν εκεί και ο Κ Β.. Δέχθηκε ένα τηλέφωνο και τον πίεζαν για απόδειξη. Η απόδειξη ήταν λευκή και την έστειλε με τον Μ. για να την πάει στην οδό ..... Τον πήρε τηλέφωνο τον Κ. Β. να έρθει στον Ρ. και μου τον σύστησε ο φίλος μου. Δεν μπορώ να κρίνω το επείγον του ταξιδιού του Κ. Β.. Πήγα με το αυτοκίνητο μου στην Κρήνη επέστρεψα και από την Μπότσαρη στο γήπεδο του ΠΑΟΚ και μετά την Κονίτσης για να πάμε στην οδό ... στις 15.30 το μεσημέρι. Η απόδειξη ήταν λευκή αλλά δεν γνωρίζω ποιος τηλεφώνησε...". Τα ως άνω όμως κατατεθέντα ενώπιον του Τριμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης ήταν ψευδή και οι κατηγορούμενοι τελούσαν εν γνώσει της αναληθείας αυτών, καθόσον στην πραγματικότητα ο ίδιος ο Α. Β. συνέταξε και υπέγραψε την από 30/9/2003 απόδειξη, στην οποία, αφού έθεσε την επαγγελματική του σφραγίδα (καθόσον το χρόνο εκείνο είχε την δικηγορική ιδιότητα), ανέγραψε ότι έλαβε από την Α. Π. την 5/6/1996 το ποσό των 20.000 δραχμών, την 15/7/1996 το ποσό των 150.000 δραχμών, την 8/5/1997 το ποσό των 80.000 δραχμών και την 24/11/1999 το ποσό των 100.000 δραχμών έναντι αμοιβής 20% (τα οποία πράγματι είχε εισπράξει), την δε απόδειξη αυτή, κανονικά συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη από τον Α. Β. (και όχι λευκή και ασυμπλήρωτη, όπως ισχυρίσθηκαν οι πρώτος και δεύτερος κατηγορούμενοι), την παρέδωσε ο τελευταίος στους Ν. και Ι. Κ..

Με αυτά που δέχθηκε το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, διέλαβε στην προσβαλλόμενη με αρ. 2444,2445/2012 απόφασή του, την κατά τα ανωτέρω απαιτούμενη ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, αφού εκθέτει σε αυτήν με σαφήνεια, πληρότητα και χωρίς αντιφάσεις τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία αποδείχθηκαν από την ακροαματική διαδικασία και συγκροτούν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση της αξιόποινης πράξεως, για την οποία καταδικάστηκαν οι αναιρεσειόντες, τις αποδείξεις από τις οποίες συνήγαγε τα περιστατικά αυτά, καθώς επίσης και τους συλλογισμούς, με βάση τους οποίους έκανε την υπαγωγή τους στις ουσιαστικές ποινικές διατάξεις των άρθρων 26 παρ.1 α, 27 παρ.1, 46 παρ. 1 α, 94 και 224 παρ.2, 227 παρ.1 του ΠΚ, τις οποίες ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε και δεν παραβίασε ευθέως ή εκ πλαγίου, με ελλιπή, επιλεκτική ή

αντιφατική αιτιολογία και δε στερείται η απόφαση νόμιμης βάσης.

Όσον αφορά τις ειδικότερες αιτιάσεις των αναιρεσιόντων: α) αιτιολογείται επαρκώς ο άμεσος δόλος των κατηγορουμένων και δη αναφέρονται τα ψευδή γεγονότα που κατατέθηκαν στο ποινικό δικαστήριο και αναφέρεται η γνώση των κατηγορουμένων για τα ψευδή γεγονότα που οι από αυτούς φυσικοί αυτουργοί ως μάρτυρες κατέθεσαν ενώπιον του Τριμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης, όπου εκδικαζόταν υπόθεση με κατηγορούμενο για απάτη και υπεξαίρεση τον από αυτούς ηθικό αυτουργό Α. Β., αναφέρεται ποία ήσαν τα αληθή, αιτιολογείται ειδικά και ο δόλος αυτών με την αναφορά ότι πρόθεσή τους ήταν με αυτά που κατατέθηκαν να παραπλανήσουν το ποινικό δικαστήριο, β) αναφέρεται στο αιτιολογικό επαρκώς και εμπειριστατωμένα και χωρίς αντιφάσεις ο τρόπος και τα μέσα που ο Α. Β., δικηγόρος, ως ηθικός αυτουργός, χρησιμοποίησε και με τα οποία προκάλεσε στους συγκατηγορούμενους του ως άνω δύο προταθέντες μάρτυρες υπεράσπισής του στην ποινική δίκη που ήταν κατηγορούμενος για απάτη και υπεξαίρεση, την απόφαση να προβούν στην ανωτέρω ψευδή κατάθεση, με προτροπές και παραινήσεις, λόγω της φιλίας τους, για να χρησιμεύσουν στην παραπάνω ποινική δίκη προκειμένου να αθωωθεί, αδιάφορα του ότι ο ηθικός αυτουργός τελικά δεν αθωώθηκε των κατηγοριών και καταδικάστηκε, γ) αναφέρεται ότι ο κατηγορούμενος ηθικός αυτουργός, όπως και οι μάρτυρες γνώριζαν, από άμεση ίδια αντίληψη, τα αληθή, που είχαν έννομη επιρροή στην παραπάνω διαφορά απάτης και υπεξαίρεσης, αφού η από 30-9-2003 απόδειξη εισπραξέως ποσού εκ μέρους του κατηγορουμένου - ηθικού αυτουργού από την εγκαλούσα Ι. Κ., που καταγγέλθηκε από τον ηθικό αυτουργό ως πλαστογραφημένη ως προς το περιεχόμενο, (λευκή δήθεν ως προς το ποσόν εισπραξής), δεν συντάχθηκε ενώπιον των μαρτύρων αυτών, ούτε αυτοί την παρέδωσαν στην εγκαλούσα κατ'εντολήν του ηθικού αυτουργού, όπως ψευδώς ανέφεραν στις καταθέσεις τους για να στηρίξουν τον ισχυρισμό πλαστογραφίας της άνω απόδειξης και δεν ήταν αναγκαία η παράθεση άλλων σχετικών με τη γνώση περιστατικών. Όλες οι λοιπές αιτιάσεις των αναιρεσιόντων συνιστούν αμφισβήτηση της ουσίας των άνω παραδοχών του Εφετείου, ήτοι ανεπίτρεπτη προσβολή της περί τα πράγματα ανέλεγκτης κρίσεως του δικαστηρίου της ουσίας και ως εκ τούτου είναι απορριπτέες ως απαράδεκτες. Επομένως, οι συναφείς, από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' και Ε' του ΚΠΔ, λόγοι αναιρέσεως των κρινόμενων αιτήσεων, κύριοι και πρόσθετοι, για έλλειψη ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας της προσβαλλόμενης αποφάσεως και για εσφαλμένη εφαρμογή και ερμηνεία των ανωτέρω ουσιαστικών ποινικών διατάξεων και για εκ πλαγίου παράβαση και στέρηση νόμιμης βάσης, είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. 3. Κατά το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος, καθένας έχει δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια και μπορεί να αναπτύξει σ' αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή συμφέροντά του, όπως νόμος ορίζει, με τη διάταξη δε του άρθρου 6 παρ.1 της ΕΣΔΑ, που επικυρώθηκε και έχει καταστεί εσωτερικό δίκαιο με το ν.δ. 53/1974, υπερισχύει δε των Ελληνικών νόμων, κατ' άρθ. 28 παρ. 3 του Συντάγματος, καθιερώνεται η αρχή της δίκαιης δίκης και ορίζεται ότι κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να δικασθεί η υπόθεσή του δίκαια, δημόσια και σε λογική προθεσμία, από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, το οποίο θα αποφασίσει για τη βασιμότητα κάθε ποινικής κατηγορίας εναντίον του. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 2 παρ. 1 του Εβδόμου Πρωτοκόλλου της ίδιας πιο πάνω Ευρωπαϊκής Σύμβασης, που υπογράφηκε στο Στρασβούργο στις 22-11-1984 και κυρώθηκε με το ν. 1705/1987, κάθε πρόσωπο που καταδικάστηκε για αξιόποινη πράξη από δικαστήριο, έχει το δικαίωμα της επανεξέτασης από ανώτερο δικαστήριο της απόφασης, με την οποία κηρύχθηκε ένοχος ή της απόφασης με την οποία του επιβλήθηκε η ποινή, η άσκηση δε αυτού του δικαιώματος και οι λόγοι για τους οποίους μπορεί αυτό να ασκηθεί διέπονται από το νόμο. Από τις διατάξεις αυτές του Συντάγματος και της πιο πάνω Ευρωπαϊκής Σύμβασης, συνάγεται ότι ο κατηγορούμενος, που άσκησε έφεση κατά πρωτοδίκου αποφάσεως δικαιούται να μη αποστερηθεί της ουσιαστικής κρίσεως του δικαστηρίου του δευτέρου βαθμού, το οποίο συγκροτείται κατά νόμο από δικαστές με μείζονα δικαστική εμπειρία, η δε

απόφαση του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου, δε μπορεί να υποκαθίσταται και να στηρίζεται σε αιτιολογικό ανύπαρκτο ή ελλιπές, με καθολική αναφορά στο διατακτικό της ή με αναφορά στο αιτιολογικό της πρωτοβάθμιας αποφάσεως, διότι τότε πάσχει από έλλειψη της απαιτούμενης κατά τα παραπάνω από το Σύνταγμα και το νόμο ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας. Σε περίπτωση δε που το αιτιολογικό αυτό του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου ταυτίζεται μεν εξ ολοκλήρου ή μερικώς με το αιτιολογικό του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου, δεν εκμηδενίζεται η δικαιοδοτική δευτεροβάθμια κρίση, δεν υπάρχει έλλειψη δευτεροβάθμιας κρίσεως, ούτε έλλειψη ειδικής αιτιολογίας εκ μόνου του λόγου αυτού και δεν παραβιάζονται οι παραπάνω προαναφερθείσες υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις, αν στο αιτιολογικό αυτό του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου, εμπεριέχεται πλήρης ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία με την οποία συνάγει το Εφετείο την ενοχή του κατηγορουμένου, διότι μετά την τυπική παραδοχή της εφέσεως, εξαφανίζεται η πρωτόδικη απόφαση και αυτή και μόνον η δευτεροβάθμια κρίση της προσβαλλόμενης αποφάσεως του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου κρίνεται από τον Άρειο Πάγο, από απόψεως ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογήσεως. Στην προκειμένη περίπτωση, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, ήτοι το Τριμελές Εφετείο Θεσσαλονίκης, με την εκκληθείσα με αρ. 2830/2010 απόφασή του κήρυξε ενόχους τους κατηγορουμένους, με το εξής αιτιολογικό: "Επειδή από τις καταθέσεις των μαρτύρων της κατηγορίας που εξετάστηκαν στο Δικαστήριο τούτο, την ανάγνωση των εγγράφων του κατηγορητηρίου, καθώς και των, νομίμως προσκομιζόμενων και επικαλούμενων, εγγράφων που αναφέρονται στα πρακτικά της δίκης αυτής, όπως και τις απολογίες των παρόντων κατηγορουμένων στο ακροατήριο αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Την 30.3.2005 δικαζόταν ως κατηγορούμενος, ενώπιον του παρόντος δικαστηρίου ο τρίτος κατηγορούμενος, ύστερα από έγκληση σε βάρος του της Α. Π. για υπεξαίρεση και απάτη. Ειδικότερα η κατηγορία όσον αφορά την υπεξαίρεση συνίστατο στο ότι ο εν λόγω κατηγορούμενος, ενώ ως δικηγόρος της εγκαλούσας την είχε εκπροσωπήσει στην εκδίκαση ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης αγωγής της κατά του Σ. Σ. για αποζημίωση συνεπεία αδικοπραξίας σε βάρος της από τροχαίο ατύχημα και είχε εισπράξει για λογαριασμό της, από τον αντίδικο της το ποσό των 504.205 δρχ. που είχε υπέρ αυτής επιδικάσει το ανωτέρω δικαστήριο με την 15296/1997 απόφασή του, αυτός (κατηγορούμενος) είχε παρακρατήσει και ιδιοποιηθεί το ποσό αυτό και δεν το απέδωσε στην εγκαλούσα. Ο τρίτος κατηγορούμενος Α. Β. ισχυρίσθηκε στην δίκη εκείνη ότι είχε συμφωνήσει με την εγκαλούσα να παρακρατήσει το εν λόγω ποσό κατά ένα τμήμα ως μέρος της αμοιβής του και κατά άλλο λόγω δανείου και δεν το ιδιοποιήθηκε παρανόμως. Η εγκαλούσα προς απόδειξη των ισχυρισμών της και ειδικότερα προς απόδειξη της θέσεως ότι ο κατηγορούμενος είχε προκαταβολικά εισπράξει ως αμοιβή του από αυτήν το ποσό των 350.000 δρχ. προσκόμισε στο δικαστήριο την από 30.9.2003 απόδειξη του κατηγορουμένου με το περιεχόμενο που αναφέρεται στο διατακτικό. Ο ως άνω κατηγορούμενος, ενώ ο ίδιος κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας με την Ι. Κ., συγγενή της εγκαλούσας που ενεργούσε για λογαριασμό της είχε συντάξει την απόδειξη αυτή με το προαναφερόμενο περιεχόμενο και αφού είχε θέσει την επαγγελματική του σφραγίδα και την είχε υπογράψει την είχε αφήσει κάτω από την είσοδο της οικοδομής όπου κατοικούσαν τόσο η εγκαλούσα όσο και η ως άνω συγγενής της, ισχυρίσθηκε για να ανατρέψει την σε βάρος του κατηγορία για υπεξαίρεση ότι αυτός απέστειλε την απόδειξη κενή περιεχομένου με τους δύο άλλους κατηγορουμένους στην οικία της ως άνω Ι. Κ. και ότι το περιεχόμενό της ως προς τα ποσά ήταν πλαστογραφημένο, αφού είχε συμπληρωθεί χωρίς καμιά δική του εντολή ή συναίνεση. Στη δίκη εκείνη ως μάρτυρες υπερασπίσεως του τρίτου κατηγορουμένου είχαν καταθέσει οι δύο πρώτοι κατηγορούμενοι, οι οποίοι κατέθεσαν, σχετικά με την εν λόγω απόδειξη, όσα λεπτομερώς αναφέρονται στο διατακτικό, που είναι σύμφωνα με την προαναφερομένη θέση του τρίτου κατηγορουμένου ως προς το περιεχόμενο της απόδειξης και την παράδοση της στην οικία της εγκαλούσας και της ως άνω συγγενούς της. Οι δύο πρώτοι κατηγορούμενοι κατέθεσαν όσα αναφέρονται στο διατακτικό, τα οποία είναι ψευδή, αφού, όπως προαναφέρθηκε, την απόδειξη είχε

εξ ολοκλήρου συντάξει και υπογράψει ο τρίτος κατηγορούμενος και την είχε ο ίδιος αφήσει στην προαναφερόμενη κατοικία της εγκαλούσας, οι ίδιοι δε αυτοί οι κατηγορούμενοι γνώριζαν ότι αυτά που κατέθεσαν ήταν ψευδή, αφού ούτε η απόδειξη συντάχθηκε ενώπιον τους ούτε αυτοί την παρέδωσαν στην εγκαλούσα κατ' εντολή του τρίτου κατηγορουμένου, όπως αναφέρουν στις καταθέσεις τους. Τα όσα ψευδή κατέθεσαν οι δύο πρώτοι κατηγορούμενοι τα κατέθεσαν ύστερα από προτροπές και παραινήσεις του τρίτου κατηγορουμένου, με τον οποίο συνδέονται με σχέση φιλίας, προκειμένου να τον βοηθήσουν να εξέλθει από τη δύσκολη θέση στην οποία είχε περιέλθει ως κατηγορούμενος για υπεξαίρεση. Περαιτέρω από τα ίδια ως άνω αποδεικτικά μέσα αποδείχθηκε ότι οι κατηγορούμενοι από της τελέσεως της ανωτέρω πράξεως μέχρι σήμερα, επί σχετικά δηλαδή μακρό χρονικό διάστημα συμπεριφέρθηκαν καλά αφού δεν καταδικάστηκαν για κάποια αξιόποινη πράξη και γενικώς δεν επέδειξαν κάποιας μορφής παραβατική συμπεριφορά. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω πρέπει να κηρυχθούν ένοχοι, να τους αναγνωρισθεί όμως το ελαφρυντικό του άρθρου 84 παρ. 2 ε ΠΚ".

Από το προπαρατεθέν αιτιολογικό της πλειοψηφίας της προσβαλλόμενης με αρ. 2444,2445/2012 αποφάσεως του Πενταμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης, επιτρεπώς συμπληρούμενο από το προπαρατεθέν διατακτικό αυτής, που αποτελούν ενιαίο σύνολο, προκύπτει ότι το αιτιολογικό αυτό του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου, το οποίο και μόνον κρίνεται αν περιέχει την επιβαλλόμενη από τις παραπάνω διατάξεις του Συντάγματος και του ΚΠΔ ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, ταυτίζεται με σε πολλά σημεία με το παραπάνω αιτιολογικό της πρωτόδικης αποφάσεως, πλην περιέχει δικές του σκέψεις ενοχής των κατηγορουμένων, εκτίθενται με σαφήνεια και πληρότητα τα πραγματικά περιστατικά που προέκυψαν από την ακροαματική διαδικασία, τα αποδεικτικά μέσα από τα οποία προέκυψαν αυτά και οι σκέψεις που στηρίζουν την καταδικαστική δευτεροβάθμια κρίση του Πενταμελούς Εφετείου και δε συντρέχει καμία ανεπίτρεπτη υποκατάσταση της δικαιοδοτικής εξουσίας του, κατά παράβαση της αρχής της δίκαιης δίκης, όπως αβάσιμα αιπιάται ο αναιρεσείων Α. Β. και ο συναφής πρόσθετος από το άρθρο 510 παρ.1 στοιχ. Δ' του ΚΠΔ λόγος αναιρέσεως αυτού, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. 3. Περαιτέρω, η έκθεση γραφολογικής πραγματογνωμοσύνης της ειδικής γραφολόγου Ε. Α., που συνιστά όμως απλό έγγραφο και όχι ιδιαίτερο και αυτοτελές είδος αποδεικτικού μέσου, διακρινόμενο των εγγράφων, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 178 ΚΠΔ, αφού δε γίνεται επίκληση από τους αναιρεσείοντες, ούτε και προκύπτει ότι διατάχθηκε από τις δικαστικές αρχές κατά το άρθρο 183 ΚΠΔ, και η οποία, όπως προκύπτει από τα πρακτικά της προσβαλλόμενης αποφάσεως, δεν περιλαμβάνεται στα αναγνωσθέντα στο ακροατήριο έγγραφα, και μνημονεύεται μόνον στο σκεπτικό της μειοψηφούσας γνώμης του προέδρου ως απλώς "προσκομιζόμενη", δεν προκύπτει από τα πρακτικά του δικαστηρίου που επισκοπούνται και δεν προσβάλλονται για πλαστότητα, ότι παραδόθηκε στο ακροατήριο και ζητήθηκε από κάποιο διάδικο η ανάγνωσή της, ούτε ότι τελικά αναγνώσθηκε στο ακροατήριο του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου ή τουλάχιστον του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου και επομένως από τη μη αναφορά του στο αιτιολογικό της πλειοψηφούσας καταδικαστικής γνώμης του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου και τη μη συνεκτίμηση, εγγράφου που δεν εισφέρθηκε στην αποδεικτική διαδικασία, δεν παραβιάστηκε θεμελιώδες υπερασπιστικό δικαίωμα των αναιρεσείοντων, δεν υπάρχει έλλειψη ειδικής αιτιολογίας, ούτε έλλειψη ακροάσεως και δεν επήλθεν οιαδήποτε ακυρότητα της διαδικασίας και οι σχετικοί από το άρθρο 510 παρ.1 στοιχ. Α, Β' και Δ' του ΚΠΔ προσβαλλόμενοι από αυτούς λόγοι αναιρέσεως, κύριοι και πρόσθετοι, είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Η αναφορά και μόνον της εκθέσεως αυτής και η επίκλησή της, στη σελ. 14 των πρακτικών, στο αιτιολογικό της αθωωτικής μειοψηφούσας γνώμης ενός μέλους του δικαστηρίου, "ως προσκομιζόμενη έκθεση", δε σημαίνει και ανάγνωση αυτής ή αίτημα ανάγνωσης αυτής από τον προσκομίσαντα κατηγορούμενο και δε μπορεί να αναιρέσει τα μη προσβαλλόμενα για πλαστότητα πρακτικά, τα οποία, κατ' άρθρο 141 παρ.3 του ΚΠΔ, "ωστόσο προσβληθούν για πλαστότητα αποδεικνύουν όλα όσα αναγράφονται σ' αυτά, σύμφωνα με το άρθρο

140 και με αυτό το άρθρο". Μετά από αυτά, ελλείπει ετέρου παραδεκτού λόγου αναιρέσεως προς έρευνα, οι κρινόμενες αιτήσεις αναιρέσεως των αναιρεσιόντων Α. ή Α. Μ. ή Μ. και Α. Β. μετά των από 29-8-2013 προσθέτων λόγων του τελευταίου, πρέπει να απορριφθούν και να καταδικασθούν οι αναιρεσιόντες στα δικαστικά έξοδα (άρθρο 583 ΚΠΔ)

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί εν μέρει την με αριθμ. 2444,2445/2012 απόφαση του Πενταμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης, μόνον κατά τις διατάξεις της που αφορούν τον αναιρεσιόντα Η. Φ. του Δ., (ενοχή, ποινή φυλακίσεως 8 μηνών). Και

Παύει οριστικά τη σε βάρος του αναιρεσιόντος κατηγορουμένου Η. Φ. του Δ., ποινική δίωξη για ψευδορκία μάρτυρος και δη του ότι: "Στην ... την 30-3-2005 την 30/3/2005, ενώ εξετάζονταν ενόρκως ως μάρτυρας ενώπιον αρχής αρμόδιας να ενεργεί ένορκη εξέταση, κατέθεσε εν γνώσει του ψέματα και συγκεκριμένα, ενώ εξετάζονταν ενόρκως ως μάρτυρας ενώπιον του Τριμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης (ενώπιον του οποίου εκδικαζόταν υπόθεση με κατηγορούμενο τον Α. Β. -τρίτο κατηγορούμενο- για τις πράξεις της υπεξαίρεσης και της απάτης κατ' εξακολούθηση, που φέρεται ότι είχαν τελεσθεί στη ...σε βάρος της Α. Π. την 24/1/1999, την 10/6/2000 και την 24/1/2001, πράξεις για τις οποίες εν τέλει κηρύχθηκε ένοχος δυνάμει της υπ' αριθμ. 1233/2005 απόφασης του ως άνω Δικαστηρίου και του επεβλήθη συνολική ποινή φυλάκισης δύο ετών), ερωτηθείς από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου, κατέθεσε τα εξής σχετικά με την κατηγορία και ειδικότερα με την από 30/9/2003 απόδειξη είσπραξης ποσού 350.000 δραχμών που φέρεται να εξέδωσε ο Α. Β.. Ο Η. Φ. κατέθεσε τα ακόλουθα: "Τον Σεπτέμβριο είχα μία υπόθεση αγοραπωλησίας στον Ρ. Ήταν εκεί και ο κ Β.. Δέχθηκε ένα τηλέφωνο και τον πίεζαν για απόδειξη. Η απόδειξη ήταν λευκή και την έστειλε με τον Μ. για να την πάει στην οδό .... Τον πήρε τηλέφωνο τον κ. Β. να έρθει στον Ρ. και μου τον σύστησε ο φίλος μου. Δεν μπορώ να κρίνω το επειγόν του ταξιδιού του κ. Β.. Πήγα με το αυτοκίνητο μου στην Κρήνη επέστρεψα και από την Μπότσαρη στο γήπεδο του ΠΑΟΚ και μετά την Κονίτσης για να πάμε στην οδό ...στις 15.30 το μεσημέρι. Η απόδειξη ήταν λευκή αλλά δεν γνωρίζω ποιος τηλεφώνησε...". Τα ως άνω όμως κατατεθέντα ενώπιον του Τριμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης ήταν ψευδή και οι κατηγορούμενοι τελούσαν εν γνώσει της αναληθείας αυτών, καθόσον στην πραγματικότητα ο ίδιος ο Α. Β. συνέταξε και υπέγραψε την από 30/9/2003 απόδειξη, στην οποία, αφού έθεσε την επαγγελματική του σφραγίδα (καθόσον το χρόνο εκείνο είχε την δικηγορική ιδιότητα), ανέγραψε ότι έλαβε από την Α. Π. την 5/6/1996 το ποσό των 20.000 δραχμών, την 15/7/1996 το ποσό των 150.000 δραχμών, την 8/5/1997 το ποσό των 80.000 δραχμών και την 24/11/1999 το ποσό των 100.000 δραχμών έναντι αμοιβής 20% (τα οποία πράγματι είχε εισπράξει), την δε απόδειξη αυτή, κανονικά συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη από τον Α. Β. (και όχι λευκή και ασυμπλήρωτη, όπως ισχυρίσθηκαν οι πρώτος και δεύτερος κατηγορούμενοι), την παρέδωσε ο τελευταίος στους Ν. και Ι. Κ."

Απορρίπτει την από 10-12-201η αίτηση - δήλωση του Α. ή Α. Μ. ή Μ. του Ο. και την από 7-12-2012 αίτηση - δήλωση του Α. Β. του Μ., μετά των από 29-8-2013 προσθέτων λόγων αυτής, για αναίρεση της με αρ. 2444,2445/2012 αποφάσεως του Πενταμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης. Και

Καταδικάζει τους ανωτέρω δύο αναιρεσιόντες στα δικαστικά έξοδα, εκ διακοσίων πενήντα (250) ευρώ τον καθένα .

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 18 Φεβρουαρίου 2014.

Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 4 Μαρτίου 2014.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

[<< Επιστροφή](#)

